

Délvidék

Bácskai Napló
Politikai napilap
Felelős szerkesztő: Kónya Lajos

MEGJELENIK	
mindennap délután vasár- és ünnepnap kivételével.	
Szerkesztőség és kiadóhivatal:	
Szabadka, IV., Rákóczi-út 20.	
Telefonszám 300.	
ELŐFIZETÉSI DÍJAK:	
Helyben hához hordva	
egész évre	32-
fél évre	16-
negyed évre	8-
Vidékre postán küldve	
egész évre	32-
fél évre	16-
negyed évre	8-

Sonnino nem ad felvilágosítást a titkos szerződésről

— Az olasz kamara ülése. —

Zürich, február 19. Az olasz kamara tegnapi ülésén három szocialista szónok beszélt, akik főképpen azt emelték ki fejtegetéseikben, hogy az olasz kormány imperalista politikát követ a háborús célok dolgában épp oly kevésbé őszinte mint a francia és az angol kormány.

Longinetti képviselőnek

a londoni szerződések 15-ik pontjára vonatkozó kérdésére adott válaszában megerősítette Sonnino külügyminiszter ebben a kérdésben már régebben tett nyilatkozatát. Tiltakozott a bolsevikiek által elkövetett indiszkréción és a maga részéről nem hajlandó a titkosszerződésekről határozott felvilágosítást adni

Elhalasztják az orosz leszerelést.

— Bécsi munkatársunk telefonjelentése. —

Bécs, febr. 19. Rotterdamból táviratozzák, hogy a Morning Post pétervári jelentése szerint a szovjetek kongresszusa elhatározta a hadsereg általános leszerelésének ideiglenes elhalasztását.

Légi támadás London ellen.

— A német nagyvezérkar mai jelentése. —

Nyugati harcok: A tüzérségi harc este a harc vonal számos pontján feléledt. A gyalogsági tevékenység felerősítő harcokra szorítkozott.

A repülők derült, fagyos időjárás mellett ugy nappal, mint éjjel serényen működtek. Az ellenséges arcvonal mögötti katonai építményekre nagy területen bombákat hajítottunk. Egy repülőgépink megtámadta Londont. A két utolsó napon légiharcban és a földről 16 ellenséges repülőgépet és két kötött léggömhőt lőttünk le.

A többi harctéren nincs újság.

Ludendorff, első főszállásmester.

Összeesküvés Lenin ellen.

Pétervár, febr. 19. Itt egy tisztí szervezetet fedeztek fel, amelynek az volt a célja, hogy Lenint tuszul elszállítsa valahová. Az összeesküvők helyiségében fegyvereket, bombákat és kézigranátokat találtak.

Kühlmann államtitkár holnap nyilatkozik az ukrán békéről.

Berlin, február 19. Mint a Lokalpneizer jelenté Kühlmann államtitkár a birodalmi gyűlés keddi ülésén az Ukrániával való békeszerződés első olvasásánál felszólalt és hosszabb beszédet mondott

A javaslatot azután áttekintik a bizottsághoz és 22-én harmadik olvasásban elintézik. Az általános vita 25-én kezdődik és ennek folyamán a birodalmi kancellár és a helyettes kancellár is felszólalnak.

Szerkesztőnk mai jelentése.

Különös esemény nem történt.

A vezérkar főnöke.

Szövetséges politika.

A háboru első évében, amikor az ántánt egész hadüzenetesöt zudított ránk, Berlinben a villamosokon és kocsikon a következő velős de kissé elbizakodott mondat díszlett: „Elfagadunk még hadüzenetet“.

Az első lelkesedés mámorában, (akkor még nem volt kibén és miben csalódnai) ezt a nagyon is germán izü trükköt nagyon szellemesnek találtuk és nem gondoltunk arra, hogy a nagyrabecsült szövetséges halálos komolyan veszi ezt a mondást még a háboru negyedik évében is. Azóta sok idő telt el. Elérkezett a nagy lelkesedésreakciójának az ideje is. Beléfáradtunk az embervér és temérdek pénzpozsekolásba. Az antant legmérgezőbb és legháborusabb párti államai mind béke felé hajolnak. Végtelen megkönnyebbülés vesz rajtunk erőt, hallván az Ukrán különbékét s az orosz leszerelést. Amikor a világbéke legszebb reményében ringatjuk magunkat, hirtelen jön, hogy febr. 18-án déli 12 órakor az orosz-német fegyverszünet megszűnik és megkezdődik a hadiállapot ujra. A világbéke szép légvára összedőlt. Össze döntötte a német hódítási politika, amely nincs tekintettel arra, hogy megunta már mindenki a vérontást és pénzaldozatokat. Megunta a belső nyomorgást, a kétségbeejtő nincsetlenséget.

A német politikusok nyíltan vádolják és támadják Trockijt. Hangoztatják, hogy Oroszország naiv és vérszegény politikája oka a legujabb bonyodalomnak. Mi, szegény Magyarország, igazán mit sem szólhatunk ehhez a diplomáciai manőverhez, vajjon mit is szólhatnánk? Azzal vigasztalnak, hogy minket ez nem érint. Az ukrán különbéke részünkre megszüntette az orosz frontot, ami pedig a német

és nagyorosz frontot illeti, nem vagyunk érdekelt személyek.

Ezt a biztatást kétségkívül jól esik hallani, de hinni benne nagyon nehéz. Kiküldötteink, akik Pétervárott tárgyaltak, visszafordultak, hivatkozva a zavaros viszonyokra. A bolsevikiek pusztítják az ukrán vagyont, valószínű, hogy megakadályozzák tőlük telhetőleg az élelmiszer szállítást és a szükséges ipari cikkek szállítását ennek pedig új összetűzés lesz a vége és ismét bele fogunk sodródni a vérontásba. És vajjon miért?

Ha gondolkodunk, ha meggondoljuk, hogy tulajdonképpen mi is volt a nagy világégés oka; még a leghevesebb németpártinak is be kell látni, hogy Németország tulhajtott militarizmusa, hódítási vágyai és gazdasági politikája, amelyre az angolok, mint hasonló nagyhatalom egész jogosan féltékenykedhetett. A két nagyzó állam érezte, hogy a végső leszámolás lesz az a harc, amelyet kezdenek, igen észszerűen szövetségesek után néztek. Két nagyhatalom egy egész világot borított lángba és vérbe csak azért, hogy egymást legázolhassa, mintha a XX. század a kultura és haladás százada megkövetelné a nagyhatalmak erkölcsi és anyagi teljes lezüllesztését a haladás szent nevében. Ezt sem a kultura, sem a haladás nem követeli és itt bujlik ki a lóláb, a hangzatos al és felcimek, pilátusi kézmosások és álhazafias jelszók mögött, ott a végtelen kapzsi és erőszakos önérdék.

Németország, hogy gazdasági politikáját diadalra vigye (természetesen abból csak neki van haszna), egészen természetesnek találta, hogy az önvédelem hangzatos címe alatt, három erős államot hajtson érdekei jármába és ne zavartassa magát abban, hogy kellően ki is használja őket.

Nem lehet érdekünk, hogy szövetségesünk ellen, akinek alapján véve köszönhetünk is valamit (nem a valuta javulást), de mégis, ha az osztó igazság álláspontjára helyezkedünk, le kell azt a tényt szegezünk, hogy derék szövetségesünk nagyon is altruisztikus elveket vallott velünk szemben. Tulságos anyagi szempontokból bírálta meg a segítséget. Messze sem kell mennünk, csak a sok elharácsolts hadizsákmányra, amelyből mi még eddig mit sem láttunk, ellenben, Berliuben nagy keletje van az olasz holminknak, nagy számuk mellett.

Hogy zsákmányt, ami jó magyarul mondva a veszett fejsze nyele, nem kaptunk, még nem olyan baj, jóllehet dicsekvés nélkül mondhatjuk, hogy vérben a nagyobb rész mienk. Talán sérti ez egyéni önértéket, talán a hiúságot is egy kicsit, de hát a magyar már olyan természet, hogy kikaparja a sült gesztenyét másnak, jóllehet, neki csak a héjja marad, de egyben mégis csak fellázad az önértéke és jogosan is. Ne vigyen a német hódító politika négy évi vér és pénzvesztés után bennünket új bonyodalmakba csak azért, mert neki nem elve a statusquo alapján megkötött béke és anyagi előnyökét s kárpótlást akar.

Nekünk már elég volt, a legtéljesebb mértékben. Kifáradtunk. Nem anyagi szempontból s erre talán büszkék is lehetünk négy évi erőpróba után, hanem kedvben, kedélyben, lélekben. Hogy nincsenek hódító szándékaink, azt legjobban az ukrán különbéke bizonyítja. Egyet óhajt ma már minden magyar — a teljes békét. Németország folytassa saját hódító politikáját, de minket vegyen ki a játékból.

Kiütéses tifusz Szabadkan.

Veszedelemes betegségről értesítették ma a tisztí főorvosi hivatalt.

Tumbász Kálmán 17 éves katonára csueshurutot kapott és ezzel huzamosabb ideig szabadságolták. A katonára egyre betegobb lett. Nemrégiben annyira rosszabbodott állapota, hogy katonaeorvost kórt magához, aki rövidesen megállapította, hogy kiütéses tifuszt kapott.

Rögtön jelentést tettek a főorvosi hivatalnak. Dr. Bartha Antal a legnagyobb gondal elkülönítette a beteget s nővérénél Dorozsmai Lajosnál akinél feküdt, a legszigorubb fertőtlenítést rendelte el.

Dr. Bartha Antal tisztí főorvos az esetet távirati úton a minis-teriumnak is bejelentette.

A Szurmaj-estély.

Szabadka előkelő társasága és műértő publikuma, amelyet legutóljára a Matkovieh Béla felső ker. tanár által rendezett Bazilides-Hajagos-koncerten láttunk együtt, tegnap este újra összejött, hogy klasszikus élvezetben legyen része. Az estét dr. Müller Vilmos kir. tanácsos, ezredorvos rendkívül élvezetes és nívós előadása a háborus orvostudományról vezette be. Tartalmas beszédét gyönyörűen illusztrálta és szemléltette mozgós és veitett képekkel.

Hajdu Ilonát, aki nemcsak kiváló operatőrnő, hanem ünnepe-elt fővárosi szépség is, a közönség szimpátiákkal fogadta. Hangjának iskolázottsága, énekstílusa és technikája elsőrangú, csak több

szint és melegséget szeretünk volna a hangjában megérezni, kissé fáradtnak látszott. Hanganyaga és terjedelme közepes. Énekelt Mozart Figarójából egy áriát. Mozart: Waraungját. Mayerber: Hugonot-ták nagy áriáját.

Márkus Lili nemcsak nagy virtuóz, hanem vérbeli zongora művésznő. Játszotta Chopin: As dur balladáját, Márkus: Gavotte-t. — Márkus: Libelleuregien. Liszt: Liebestraum és Csajkovszky: Quegin Polonaise. Játéka könnyed, finom és színes. Nemcsak a zongorának, hanem a hallgatóság hangulatának is föltétlen ura tud lenni. Lányi Ernő a töle megszokott precizitással és lélekkel kísé-erte zongorán Hajdu Ilonát.

A nőtlenség megadóztatása

A magyar Fajegészségtani és Népesedéspolitikai Társaság, mely földal-tául tüzte ki a magyar nép törzsét fenyegető veszedelem elhárítását, a múlt hónap végén kérvénnyel fordult a képviselőházhoz hogy a jövedelem és vagyonadó-ról szóló törvények módosítása vonatkozó törvényjavaslatnak azt a részét, mely közönségesen mint agglagényadó ismeretes; változtatás-ak meg.

A kérvényeknek, amelyet Teleki Pál gróf országgyűlési képviselő nyújtott be a ház elnökségéhez, rövid gondolatmenete a következő:

Mintkögy a mai kulturális, főképp nagyvárosi viszonyok között a gyeámeletelenség, vagy kevés-gyermekűség oly gazdasági hasznot nyújt, mellyel szemben az egészséges családi élet, a kellő számú gyermekek fölnemlése nagy tehernek tűnik föl, a nőtlenség megadóztatását oly fokúvá kell

tenni hogy a válasziás csak az lekessen: vagy anyagi áldozat család föntartásával, vagy ugyanakkora áldozat adó alakjában.

Ezt a célt — nem szólva arról, hogy az agglagényadónak válogatás nélkül való behozatala ellen komoly érvek is szólnak — a tervbevelt 10-15 százalékos adó-fölemelés meg sem közelítendő, sőt a népesedési politika néző-pontjából két irányban is káros befolyás gyakorolna:

Egyfelől azt a látszatot keltené, hogy a nőtlén férfi ilyen olcsó adópótlék árán válthatja meg kö-keteleltségét, másfelől pedig leg-kezdvebbnek az egy gyermekes családok helyzetét mutatná. A Magyar Fajegészségtani és Népe-sedéspolitikai Társaság szerint nyomatékosan kifejezésre kell jut-tatni, hogy a családfő érezze, hogy az állam öle első gyermeke után még további szaporulatot vár.

A „Bácska“ futballpálya ügye.

Még a háboru előtti években Szabadka város egyik közgyűlése 80 ezer koronát szavazott meg a „Bácska“ SzAC. futballgyeület részére, hogy városunk sportéletének kultiválásához elengedhetetlenül szükséges beruházások költségei fedezve legyenek.

Elsősorban egy ujonnan építendő sporttelep felállítására lett e nagy összeg kiutalva. A háboru kitörése azonban megakadályozta Bácskát abban, hogy az üdvös terveket valóra váltsa.

A múlt év nyarán némi fordulat állt be az ügyben. Újból aktuális lett a sporttelep kiépítése, melynek keresztülvitele elől minden komolyabb akadályt az illetékesek elhárítottak. A város orosz foglyokat helyezett kilátásba, sőt

a katonaság is megfelelő munkae-erőt biztosított. A különböző építési anyagok, melyeket a város ugyancsak megszavazott a telep felépítéséhez, szintén rendelkezé-sére állnak az egyesületnek.

Ezzel szemben a Bácska részé-ről, — noha a legkellemesebb helyzetet megteremtették számára — az ügy iránt a legnagyobb fokú érdektelenséget kell megállapítanunk. Az egyesület vezetői között akadnak, kik azóta töprengnek, érdemes-e a háborus viszonyok közepette az építkezést foganato-sítani.

Szükségesnek tartjuk a hatóság erélyes közbelépését, tekintve az adott előnyöket, kezdjek meg a pálya kiépítését, annál is inkább, mert annak halogatása nemcsak hogy sportéletünk kárára van, de napról-napra súlyosbitja a munkae-erő és anyag drágulása folytán a keresztülvitelt.

A februári petróleum kiosztása.

Értesülésünk szerint a februári petróleumkészlet kiosztásra került még pedig szigoruan a februári jegyekre.

Petróleumot a következő keses-kezők árúsítanak:

Az I-ső körben egy litert; Vinkler Naftali, Zsigmond J., Grósz Benő (Muesy telep), Szabó Kálmán.

A II ik körben szintén egy litert: Szebenyi Albert, Steinfeld G. és Társa, Ivandékics György, Kóhu Jakab.

A III-ik körben ugyanannyit: Gálffy Kalocsai Lőrinc, Zékes Pál, Janinek Ferenc.

A IV. körben ugyan annyit; Neumann Hugó, Keresztény fog. Szövetkezet, Rádics D., Klopfer Jónás.

V. körben ugyanannyit: Wal-kerhauser Jakab, Fodor János, Schulcz Dávid, Kriszthaber Dezső.

VI. körben ugyanannyit: Hevesi Mihály, Fejes Károly, Hevesi József.

VII. körben ugyanannyit: Ódoy Márkné Bernát Jakabné, Hirsóhl E. József, Terbecs Mladen.

VIII. körben ugyan annyit: Aradszky Bránkó, Gradics Mih-voj, Fodor László, Zaics Mil-livoj.

Palicsón: Kmetz Endre. Sándor külvárosban: Ottebas-her Alajos.

2-5 literig osztanak: Ivanecies József, Petrovics J., Reisz Béla, Littmann Izidor, Reichs Lajos, Kubát Gusztáv (6. kör), Krémer Dániel (gubogyár).

5-20 literig osztanak: Farkas J., Neményi és Társa, Rieger Mi-hály, Klein Géza.

Megjegyzendő, hogy bármely kereskedő köteles, bármely vevő-nek adni petróleumot, még ha nem is rendes vevője.

A petróleum jegyet előre levág-ni és előre beszédni nem szabad.

Régi ének.

Még csak az imént kiűnt égett a lámpa.
Halvány gyér fényét beküldte szobámra
És én mellette irtam verseimet...
De egyszer csak elhalt gyenge világa.
S gyászos nagy sötétség állt a szobára
És rám a vágyak száz vad kobolája tört.

Ott a szomszéd ház falán nagy árnyék
Terpeszkedett szét. Most új évre várnak.
S a gyászos éjből halvány szükség lett...
Már lassankint vége lesz a nagy éjnek
A Hajnal az éj célba hamar érnek
S felcsendül a régi ének: Megvirulok...
Fodor Gyula.

LIFKA MOZI

Kedd—szerda—csütörtök:

Cabiria I.

Regény a Krisztus előtti III. szá-zadból: 2 részben 8 felvonásban.

Zenekísérettel.

Elő-dások kezd te: 5 és 8 órakor

Kávéházakban kérje a „Délvidék“-et.

KORZÓ MOZI

műsora.

Kedd—szerda:

Amerikai film remek

Az ifjúkor.

Egy milliárdos naplója 3 felv.

Stella Hart a legszebb moziistár idei első fellépte

Idércnyomás.

Gyönyörű drámai színjáték 3 felv.

Kezdete: ünnepe- és vasarnap d. u. 2 1/2, 4, 6, 8 órakor. Hétköznap 5 és 6.

NAPI HIREK.

A kóló.

Szabadka, a bunyevác metropo-
lis kólózik... Egyet jobbra, hár-
mat balra: körben forog.

A napokban, mikor egy estén
némi előítélettel elhatároztam, hogy
végig nézek egy kezdettől végig
tartó kóló-táncot, hát néhány kör-
forgás után megtaláltam a hason-
latot. Olyan érzéssel vettem ezt
tudomásul, mely lehangolóan ha-
lott amugy is agyonzaklatott ide-
geimre. Am a könnyenviszálto-
dás hamarosan szerteoszlatta talán
kiárváló bánkódásomat és hagy-
tam, hogy magával ragadjon a
véne monoton mámor...

Sokan voltak. A zene szólt és
őy érthetetlenül kábitó hullámok
rezegtek a levegőben, hogy szinte
vibráló nézéssel suhantak előttem
a piros mosolyban örvendő bunyev-
vác arcú leányok. Átszellemültek
voltak és valahányszor tekintetük
velem találkozott, mindannyiszor
egy érzet, szemrehányást ér-
tő érzet, mert én, aki velük szü-
lettem és már néhány szép esz-
tendőt velük egy levegőben éltem
át — csak hogy egy másik utcá-
ban — nem tudtam magamban
annyi érdeklődést lángra lobban-
tani, hogy legalább egy örökké-
való félórát megismerésükre szen-
teljek.

Es most a véletlen közibük vitt.
A két utca egybe nyílt, hogy tal-
án örök kárhózatomra a sarkon
álljak és meglessem őket, a köny-
nyen mosolyra fakadó kóló-tánc-
sokat, akik megmutatták, hogyan
kólózik az élet.

W.—j.

— Zatskó Alajos, a polgári fiu-
iskola igazgatója. A szabadkai pol-
gári fiúiskola igazgatói állása, Ab-
rasics Mihály halálával megürült.
Sokáig képezte találgatás tárgyát
az új igazgató, míg végre meg-
jött a döntés. A polgári fiúiskola
eddig helyettes igazgatója, Zatskó
Alajos lett az új igazgató. Zatskó
Alajost mindenki ismeri és sze-
reti s mondanunk sem kell, hogy
ez a hír örömet és meglepetést
fog kelteni.

— Tisztviselők családi pótléka.
A város nemrégiben a közigazga-
táshoz nem szorosan tartozó tiszt-
viselőknek, a rendes tisztviselők-
kel szemben szintén megállapított
bizonyos családi pótlékot, amely-
nek mértékét a rendes tisztvisel-
ők pótlékát vette. Most érkezett
meg a miniszter leirata, amelyben
a tanács határozatát jóváhagyja.

— Nem lesz zsirrekvirálás. Nyug-
talanságra már nincs ok, mert dr.
Balogh Ernő főispán előterjeszté-
sére a közlekedési miniszterium
egy határozott, hogy sem Bács-
megyében, sem Szabadkán nem
lesz zsirrekvirálás. Annyi bizonyos
hogy ez a rekvirálás egészen fö-
lösleges lett volna, mert Szabad-
kára igen sok zsirt kellene behoz-
ni, hogy csak annyi is legyen
amennyi kell.

— Egyenruhát nem szabad el-
adni. A főkapitányhoz érkezett
belügyminiszteriumi körrendelet
folytán katonai ruházati és egyéb
felszerelési tárgyak adás vétel tár-
gyát nem képezhetik. Aki ilyen
sikket megszerez, jóhiszemű szer-
zőnek nem lesz tekinthető s el-
lene a törvényes megtorló eljá-
rást folyamatba tenni lesz köny-
telen.

Béketárgyalás Romániával.

**B é c s, febr. 19. Ma déli 12 órakor Bécs-
ből jelentették a Magyar Távirati Irodának,
hogy Románia kifejezte abbéli óhaját, hogy
központi hatalmakkal előzetes tárgyalásokba
bocsátkozzék esetleges békekötés reményében.**

Ebből a célból Czernin Romániába utazik, ahol a többi
szövetséges képviselők is megjelennek. „Illetékes“ helyen a
kilátásokat pesszimistikusan ítélik meg, mert a Bécsbe
érkező jelentések szerint Románia még „nem érett meg“ a
békére. Romániának messzemenő aspirációi vannak és a
tárgyalásokkal csak próbálkozik, ha így nem sikerülne ter-
veit keresztülvinnie, továbbra is kész fegyverrel hadakozni.

— Bácsmegeye élmezési biz-
tos. Wekerle Sándor miniszter-
elnök a közlekedési miniszter
előterjesztésére Bács Bodrog, Jász-
Nagykun-Szolnok, Pest megyék,
Szabadka, Baja, Ujvidék és Zom-
bor városok területére Budapest
székhellyel közlekedési kormány-
biztossá nevezte ki dr. Ivády Béla
min. osztálytanácsost.

— Titokzatos haláleset Kelebián.
Az éjjel Kelebián a pályaudvar
közeliében egy 28 év körüli kato-
nát találtak eszméletlen állapot-
ban. Személyazonosságát nem tud-
ták megállapítani. Behozták Sza-
badkára s itt a vasuton anélkül,
hogy magához tért volna, meg-
halt. Megindult a nyomozás ki-
léte után.

— Heveny és fertőző betegsé-
gek állása február 10—18 ig Dif-
teritis 1, vörheny 1, kanyaró 1,
hőkhurut 1, Bányahimlő 2, hasi
hagymáz 2.

— Meghaltak: Tikviczky Mik-
lós 44 éves tüdő és esontuberku-
lózis, Maeskovics Kálmán 4 éves
tüdőgyulladás, Káposzta Géza 2
napos, veleszületett gyengeség,
Laskovics József 55 éves, széri
szívujj.

— Kik nem menthetőek fel. A
kereskedelmi és pénzügymin-
iszterium leiratot intézett a ke-
reskedelmi és iparkamarához, mely-
ben közölték, hogy az 1899-1894.
év között születettek felmentése a
bányaüzemek, vasuti és hajózási
személyek alkalmazottairak kivé-
telével, tekintet nélkül minősíté-
sükre és felmentésük természetére,
érvényét veszti. Az ezen koros-
tályokhoz tartozó felmentett egyé-
nek a megállapított határnapokon
feltétlenül bevonulni tartoznak;
közölték egyúttal az illetékes mi-
niszterek a kamarával, hogy az
1894. évnél később született egyé-
nek felmentésben semmiféle körü-
lmények között nem részesülnek és
az ilyen egyének felmentései kér-
vényét bármely hivatalnak elfo-
gadni tilos.

— Káplárból vezérőrnagy. A
pécsi központi temetőben immár
csendesesen nyugvó Csarcs Dezső-
ről a meghódított Szerbia volt
igazságügyi osztályának vezető
jéről mondotta el egyik jó barátja
hogy amilyen jó bíró volt ugyan
olyan kevés hajlammal birt a kato-
nai tudományok iránt. Így esett
hogy mint volt pécsi önkéntes
nem vitte tovább a káplári rang-
nál és így nem is érhetette el a
tartalékos hadnagy portopét. E
helyett azonban, mikor kuriai bi-
rói rangban és mint ujvidéki tör-
vényszék elnökét, katonai termé-
szeti megbízás Belgrádba szöli-

totta, mindjárt vezérőrnagoot meg-
illető rangot kapott, ha ennek
egyenruháját nem is kellett fel-
tennie. Az egyéves önkéntes káp-
láról tehát hirtelenében minden
katonai szolgálat nélkül is vezér-
őrnagy lett, ami csakis a háboru
alatt eshetett meg. A most Bel-
grádban csomagolással elfoglalt és
Szegeden leányánál letelepülő öz-
vegvet egy vezérőrnagynak ki-
járó nyugdíj illeti meg.

Krónika.

János bácsi becsülete...

Kopognak az ajtón: lassan,
ügyetlenül óvakodik be valaki
a szűk nyíláson.

— Adjon Isten minden jót!
Tán má' rám se ismernek?

— Nini, maga az, János bácsi?

— Én szemlélesen. — Adja a
parolát. Kezelünk, nagy örven-
dezve. Valamikor meszgyés szom-
szédok voltunk a topolyai pusztán.

— Nagyon örülünk, hogy lát-
hatjuk. Üljön le. Mesélje, mi já-
ratban van erre?

Dósa bácsi nagy körülményes-
séggel leveszi báránnyór sikkjét
és széke alá teszi. Ebből a mi
kényelemszerető cicánk azonnal
szelönt létesít. Ja, mindenki ma-
gának!... Leül.

— Hát én — kezdi a beszédet,
— a királi várba igyekszek.

— A várba? — Kérdem meg-
lepődve.

— Oda — feleli büszkén.

— Aztán minek menne oda, Já-
nos bátyám?

— Ezt a kis irást köszönném
meg Öfelségének a királynak. —
Ovatosan benyul két ujjával a
birkabőr mellénye zsebébe, onnét
kihuzza a Hadsegélyző Hivatal
által legújabb kibocsátott lapok
egyikét, Károly király üdvözle-
tével.

— Nem igen tudunk min-
tudja, irást. Különösen, az ilyen
cifra betűket nem, de annyit mégis
kibetűztem belülre, hogy a mi jó
királynk is böcsülettel van irá-
nyomba. Biztos megtutta, hogy
máig is jó adófizető, szorgalmas
pózára vótam a Hazának, sose
köllött engem egzekválni a mián.
Ost itt áll: üdvözletét küdi. —
Mutatja a bütykös, vastag ujjával.
Majd ránk néz és büszkén rándít
egyet a subáján...

— Hát én is tudom, mt a be-
csület, ha csak tanyai ember va-
gyok is. E' mék tisztelette' meg-
köszönni, amér megemlékezettfrul-
lam. Ha valami kívánsága vóna a
nagyságának, csak ki vele! Át-
adom én, mer hallom, az ojan jó
ember, hogy meghallgatja min-

denki kérését és azon minutum-
ban már betejjesíti is.

— Hát tudja, János bácsi, na-
gyon szép ez magától, hogy maga
saját személyében akarja meglá-
togatni a királyt, hogy háláját le-
rója, de ez egy kissé bajos lesz,
mert látja, ő nem lehet ott main-
dig a várban; számos ügyes-bajos
dolga sok felé szólítja.

— Tudom, tudom; hallom, hogy
ú is ott van saját fülséges szemé-
libe a fronton fiaink közt; derék
ember. Éltesse az Isten soká! —

— Bizony, ő ma Bécsben, hol-
nap Triesztben van, hova dolgai
hívják. Azért ne is fájadjon. Ha-
nem tudja mit? Legjobb lesz ha
ír a Hadsegélyző Hivatalnak; kér-
je meg meg szépen, hogy ő kö-
szönje meg egy szép, cifra levél-
ben a királynak megemlékezését.
Ez a hivatal nagyon szép levelet
tud írni... Aztán küldjön be
egy koronát is nekik, ez a kie-
pénz kell nekik a postaköltségre.
Tudja, éppen ingyen nem lehet
kivánni tőlük.

— Dehogy is, dehogy! — ige-
nel. Ők mindig tudják, hol a
király.

— Hát ha a nagysága így ja-
valja; így cselekszik — mondja
kissé elszontyolodva Dósa bácsi.
Majd a fejét esóváltgatja. Peig
még a lelkem, Zita királynéval, a
hitestársával is aláíratta. Mintha
csak látám az aranyomat! Mi-
kor a jó királynk — Isten éltessel
— ezt mondta neki: ird csak alá
ezt a lapot, Zita, e' küddm nemes
Dósa János áramnak.

— A János bácsinak? Mán
honné írnam alá! De bizony alá-
írom. Tán még a kis királyfival
is aláíratkát vóna, de a' még na-
gyon kicsike, ost nem tud írast.
De így is jó. Hát nem mék; maj'
e' végzi helettem az a Hadsegély-
ző. A nagyságéaak meg ojan pár
tyukot hozok, ezér a jó tanácsér.
Legalább nem tesztem meg hiába
ezt a nagy utat, mer igen lehetsé-
ges, hogy talán tán ott se tanátam
vóna a fölsigt a várba. — Ezzel
elbucsnzott tőlünk nagy hálálke-
dással a mi derék János bátyánk
és ment vissza a tanyára.

Biermann Mariska.

Színház.

Stambul rózsája. Csütörtökön
bemutatóra kerül Fall Leó remek
nagyoperettje a „Stambul rózsája.“
A főszerepeket Holdy Juci és Sze-
bény Margit, Torma, Rónai, Re-
mete, Komlós és Kürthy jutottak
kitűnő szerepekhez. — A „Stam-
bul rózsája“ előadására már lehet
jegyeket előre váltani a színházi
pénztárnál.

„Kárpáthy Zoltán“ délután. Szom-
baton délután leszállított helyárok-
kal Jókai Mór nagyhatású regé-
nyes színlátéka a „Kárpáthy
Zoltán“ kerül színre, melyre már
lehet jegyeket előre váltani.

Szerkesztő:
BERKES MÁRK.

Nyomatott a kiadóhivatalban, Szer-
 Antal Nyomda és Irodalmi Vállalat
mint szövetkezet könyvnyomdájában
Szabadkán, Rákóczi-utca 20. szám.

Hét személyre szóló cukor- és
petroleum jegyem elveszett. Kérem
a kereskedő urakat, ne váltsák a
nevemre szóló jegyeket.

Schäffer Mihály
főgimn. tanár.

ALTE
MOZGO

Vasárnap—hétfő—kedd:

Fantomas film

A méregpohár.

Detektiv dráma 4 felvonásban

Főszerepben Erich Kaiser Titz és Elsa Eckelsberg.

És a fényes kiegészítő műsor!

Előadások kezdete: hétköznap fél 6 és fél 9 órakor, vasár- és ünnepnap pedig 2—8-ig és este fél 9 órakor.

Mozgófényképszínház.

KORZÓ MOZI MUSORA:

Csütörtök—péntek—szombat—vasárnap: Ohnet György világhírű regénye, a szindarabok remeke Berky Lili felléptével, a szezon gyönyörű ujdonsága. *A vasgyáros.* Dráma 5 felvonásban. És Hindenburg születésnapja.

Hétfő—kedd: Az első Stuart Webbs film. A hódító eleganciájú gentleman detektiv, izgalmas, szenzációs legújabb kalandja; *Izgalmas éjszakája* Dráma 3 felv. Ebben a szerepben önmagát mulja felül Stuart Webbs.

Szerda—csütörtök: Erna Morena legszebb irodalmi filmje, művészi alakítása: *Primavera*, dráma 3 felv. *Az éjfél vándor.* A Nordisk gyár remeke. Dzáma 3 felvonásban.

Villamos segédszerelő,

aki úgy a külső, mint belső vezetékek szerelésében teljesen jártas, **azonnali bekapcsolásra felvétel.**

Ajánlatokat fizetési igények feltüntetésével esetleg bizonyítványtávkal alatti címre kérünk,

Zentai villamos telep,
Zenta.

Harisnyáit

javíttassa „Rózsa“ varrott fejeléssel. Párontéat 240 K. Törvényesen védve. Minden párhoz kell egy régi harisnyaszár. A harisnya fejét levágni nem szabad. Bármilyen más fejelést és javítást elfogadunk. — Gyűjtőhely: **Pázmány-utca 34. sz. alatt.**

A zombori magyar király. pénzügyigazgatóság

Hirdetmény

a hadmentességi díj alá tartozó egyének által tendó bejelentések tárgyában

Az 1918. évi március hónapban tartozik az, aki:

1. mint hadi szolgálatra alkalmatlan, az állítási lajstromból töröltetett;
2. mint fegyveres szolgálatra alkalmatlan, fegyverképtelennek nyilvánított;
3. a katonaszolgálatból oly testi fogyatkozás miatt bocsátott el, melytől keresésképtelenné nem tette s mely nem a katonai szolgálat teljesítésének következménye, ama községi előjáróságnál (városi adóhivatalnál), hol állandóan tartozkodik, az e célra szolgáló nyomatványon:

- a) polgári állását;
- b) lakását;
- c) ama sorozójárás, illetőleg község nevét, melyben a hadkötelezettség alól mentesítetett;
- d) azt az évet, melytől fogva a felmentés számítandó, bejelenteni, és
- e) a reá, esetleg ama családfőre, kinek családjához tartozik, a megelőző 1917. évben állandó lakhelyén, esetleg más községben is kivett állami egyes adók összegét, beleértve a jövedelemadót és vagyonaadót is hiteltel kimutatni.

Ezen kívül tartozik:

- f) az a véd-, illetve díjköteles, kinek hadmentességi díját a törvény 11. §-a értelmében a munkaadó fizeti, s, munkaadó nevét és lakását bejelenteni.

Ez adatok bejelentésének elmulasztása az 1880. évi XXXVII. t.-cikk 20. §-a értelmében a kirovandó hadmentességi díj 3—6-szoros összegének megte, elő pénzbírságot von maga után.

Ha a munkaadó személyében az alatt az idő az idő alatt, mely a bejelentés beadása és a díj esedékességének napja (az év október 1-je) között lefolyt, változás állott be, eme változást a díjköteles a 1883. évi IX. t.-c. 4. §-nak 3-ik pontja értelmében ott, ahol az első bejelentést tette, szintén bejelenteni köteles.

Azoknak a díjköteleseknek, akik állandó lakhelyükön kívül másutt adóval megrovva nincsenek, megengedtetik, hogy a községi előjáróság (városi adóhivatal) előtt személyesen megjelenjen, vallomásként ugyanott toltban mondassák, de ha ezt tenni elmulasztják, a fentebb említett pénzbírság ellenük teljes szigorral fog alkalmaztatni.

Kelt Zomborban, 1918. évi február hó.

A m. kir. pénzügyigazgatóság.

Hirdetéseket fevesz a kiadóhivatal.

Dohányzók

még kaphatnak gyári áron cigarettahüvelyt. Eredeti vergő-papíron készült, békéidőből való jóminőségű hüvely, 1 doboz **100 hüvely, 60 fillér.** 1000-kint 5% engedmény. Csáládi levélpapír, **100 levélpapír és 100 boríték** (a boríték selyembe-tétű) **5 kor. 50 fill.** mind a 200 darab. Szabadkai látképek és más ujdonságok darabja 10 fillér. Pró-és csomagolópapírok gyári raktúra.

Lipsitz és Lampel
könyv-, iroszer- és papírkereskedése
Szabadka, Rudics-utca.
Telefon 604 sz.

A világiásirendelet

határozatait a fenyegetés esükkenése nélkül csakis

Tungstram

félwattos lámpákkal

lehet betartatani.

Használjon **25, 40, 60 wat** fogyasztásu **Tungstram-lámpákat.**

Bükk, cser és szilfa

tüzifa waggontételekben pro mtszáhtásra kapható

Bánó és Brödernél.

Meghívó.

A Szabadkai Általános Takarékpénztár Részvénytársaság

1918. évi február hó 28-án délután 3 órakor az intézet helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. részvényesek ez uton is meghívotnak oly megjegyzéssel, hogy határozat képtelenség esetében az alapszabályok 16. §-a alapján 1918. évi március 17. d. e. 9 órakor tartandó közgyűlésére — tekintet nélkül a jelenlévőkre — fog határozat hozatni.

A közgyűlés tárgyai:

Az alapszabályok 4, 11, 22, 24, 25, 27, 28, 31. és 34. §§-ainak módosítása.

Az igazgatóság.

LEGFINOMABB VA-

lódí orosz CEYLON TEA kapható nagyobb mennyiségben: **NOJCSEK GÉZA Szabadka.** Telefon 222.

Egy kisaszonyt

ki gyógyszerárban már volt alkalmazva **elfogad**
Decsy Jenő gyógyszerésztára,
Halasi-ut.

IZLÉSES ÉS OLCSÓ ÜZLETI LEVÉL-
PAPIROK ES BORITÉKOK A

SZENT-ANTAL
KÖNYVNYOMDÁBAN

SZEREZHETŐK BE.

Horvát Országos Bank R. T. fiókja, Szabadka.

Özpont: Osijek Hókok: Szabadka, Zagreb, Karlovác, Novi Cirkevencia.
Beízetett alaptőke 20.000,000 és tartalékalap 9.000,000 K.

Elfogad: betéteket könyvecsőkre és folyozámlán a legkedvesebb feltételek mellett. — A betétekre a moratórium rendelkezései nem vonatkoznak és azok megállapodás szerint fizetteinek ki.

Vesz és elad: mindenféle értékpapírokat (állami ömleteteket, zálogleveleket, sorsjegyeket stb.) külföldi érc- és papírpénzeket és az összes egyéb értékeket napi áron.

== Avesz letétbe és kezelésre értékpapírokat. ==

Folyósít: Jelzálogkölesönöket földbirtokra és nagyobb városokban házakra. || **Kibocsájt:** 4% és 5% (utóbbiak 3% nyereseménnyel) pupilláris biztosságn, adómentes, mindenféle óvadék céljaira alkalmas zálogleveleket.

FINANCIROZ ipari és kereskedelmi vállalatokat, végen hirdokparcellázásokat és elfogad ingatlanokra vonatkozó kommissionális megbízásokat.

VÉGZI LEGELŐNYŐSEBB feltételek mellett az összes banküzleteket, továbbá bürzei és kommissionális megbízásokat.